LAUSUNTO
THL/5052/4.00.02/2023

Sara Launio

16.10.2023

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 19.10.2023

Lausunto hallituksen esityksestä hoitotakuun muuttamiseksi

THL kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä kiireettömän perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisajan vakiinnuttamisen osalta.

THL on aiemmassa lausunnossaan 16.12.2021 (lausuntopyyntö VN/12948/2019) pitänyt hoitoon pääsyn määräaikojen kiristämistä hyvänä asiana, mutta kiinnittänyt huomiota haasteisiin, joita asetettujen määräaikojen toteuttamiseen liittyy. 14 vuorokauden hoitoon pääsyn määräaika on edelleen merkittävä muutos aiempaan 3 kuukauden enimmäismääräaikaan verrattuna. Jo 14 vuorokauden hoitoon pääsyn määräajan toteuttaminen haastaa palvelujärjestelmää.

Aiemmassa lausunnossaan 16.12.2021 THL toi esiin COVID-19-pandemian vaikutukset ja alueiden erilaiset lähtökohdat hoitoon pääsyn toteuttamisen osalta. Näiden lisäksi palvelujärjestelmän mahdollisuuksia valmistautua hoitoon pääsyn enimmäisaikojen tiukentumiseen heikentävät hyvinvointialueuudistuksen käynnissä oleva läpivienti, heikko taloustilanne sekä kriittinen henkilöstövaje. Näistä syistä hoitoon pääsyn enimmäisaikaa koskevan sääntelyn höllentäminen on perusteltua, vaikka THL kannattaa pitkän aikavälin tavoitteena viiveetöntä perusterveydenhuollon hoitoon pääsyä.

THL korostaa palvelujärjestelmän ja palvelujen yhteen toimivuuden ja hoidon jatkuvuuden ensisijaisuutta yksiulotteiseen hoitoon pääsyn määräaikojen tarkasteluun nähden. Hoidon jatkuvuus on kansallisessa tarkastelussa viime vuosina edelleen heikentynyt.

Lisäksi THL haluaa edelleen nostaa esiin hoitoon pääsyn sääntelyyn liittyvät riskit hoidon yhdenvertaisen toteutumisen osalta. Lakeihin liittyy tulkinnanvaraisuutta potilasryhmien, (kiireellinen hoito, 14 vuorokauden hoitotakuun tarkoittama kiireetön hoito, muu kiireetön hoito), osalta. Lainsäädännön jättäessä kiireellisyyden luokittelun melko avoimeksi nojaa kiireellisyyden luokittelu käytännössä hoidontarpeen arvion suorittavan terveydenhuollon ammattilaisen subjektiiviseen arvioon. On mahdollista, että eri alueilla tai eri terveydenhuollon ammattilaisten toimesta lakia päädytään soveltamaan käytännössä erilaisin kriteerein. Lisäksi resurssien ohjautuminen hoitotakuun toimeenpanoon voi johtaa palvelun laadun heikkenemiseen heikommin säädellyillä perusterveydenhuollon toimialueilla, kuten kroonisten sairauksien seurannan osalta. Mikäli hoitotakuuta toteuttaessa joudutaan siirtämään henkilöstöä esimerkiksi koulu- tai neuvolapalveluista enemmän vastaanottotyöhön voi henkilöstön työtyytyväisyys edelleen heikentyä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/a7e19aef-2a71-4aa8-8272-f2a414c10602
visma sign
www.vismasign.com

LAUSUNTO
THL/5052/4.00.02/2023

Sara Launio

16.10.2023

THL:n näkökulma lakimuutokseen kansallisena rekisteriviranomaisena

THL:n rekisteritoiminnan näkökulmasta tarkasteltuna annettu lakiesitys osittain yksinkertaistaa hoitoon pääsyn määräaikoja ja kirjaamiskäytäntöjä voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden. Kuitenkin rakenteisen tiedon ohjeistuksen ja tilastoinnin näkökulmasta nopeat lakimuutokset aiheuttavat merkittävän lisätyöntarpeen.

THL toivoo lakiesitystä käsiteltäessä huomioitavan ristiriidan hallituksen esityksen ja Suomen kestävän kasvun ohjelman seurantaindikaattoreiden välillä. Kestävän kasvun ohjelmaan liittyvän rahoituksen osalta THL on sitoutunut 7 vrk:n hoitoon pääsyn seurantaan vuoden 2025 loppuun saakka, sillä ohjelmasta rahoitusta saaneiden hyvinvointialueiden hankkeiden seurantaindikaattorina on 7 vrk:n hoitoon pääsyn enimmäisaika.

THL pitää välttämättömänä huomioida, että jo nykyiseen hoitotakuulainsäädäntöön liittyy merkittävä paine ulkoisina hankintoina toteutetuille terveyspalveluille. Palvelunjärjestäjän ja -tuottajan tulisi hankinnasta sovittaessa huomioida lakisääteisten tietotoimitusten toteutuminen niin, että hoitoon pääsyn toteutumisen kansallinen seuranta säilyy luotettavana.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Kehittämisjohtaja Anu Muuri

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/a7e19aef-2a71-4aa8-8272-f2a414c10602
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

ANU LIISA MUURI
8266f656-8104-49ec-b91e-c912abbda197 - 2023-10-16 11:20:17 UTC +03:00
BankID / MobileID - 840d626a-3c1e-4892-b015-3f0691e8a28f - FI

Markku Petteri Tervahauta
62911671-d510-40bb-858e-7e99bbe3c8af - 2023-10-16 11:38:48 UTC +03:00
BankID / MobileID - 34fe3292-a59c-4270-8d3c-4a55681782c3 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende